

ede ophævelse af § 18, stk. 2, tilsigtet nogen ændring af denne praksis.

Der henvises til de almindelige bemærkninger punkt 3.3.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensændring af den foreslåede ophævelse af erstatningsansvarslovens § 18, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring af den foreslåede ophævelse af erstatningsansvarslovens § 18, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, og af den foreslåede nye regel om godtgørelse til efterladte ved dødsfald, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Til nr. 4

Det foreslås, at der som noget nyt bliver mulighed for i *særlige tilfælde* at tilkende de efterladte en godtgørelse for lidelse eller krænkelser som følge af en nærtstående død. Der er således ikke tale om en generel adgang til at tilkende de efterladte en godtgørelse ved ethvert dødsfald, der skyldes en ansvarspådragende handling. Den foreslåede regels anvendelsesområde er begrænset til tilfælde, hvor dødsfaldet er sket under sådanne kvalificerende omstændigheder, at der må antages at være tale om en særlig følelsesmæssig belastning for eller krænkelser af de efterladte.

Reglen er fakultativ, jf. ordene »kan pålægges« i *stk. 1*. Det må afgøres efter en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder, om der skal tilkendes en godtgørelse til en eller flere af de efterladte.

Reglen omfatter alene efterlevende, der stod den afdøde særligt nær, dvs. nære pårørende til den afdøde. Det omfatter som udgangspunkt ægtefælle, samlever, mindreårige børn og forældre til mindreårige børn. Der skal ikke foretages en nærmere vurdering af de konkrete følelsesmæssige relationer mellem disse efterlevende og den afdøde. Der vil dog normalt ikke være grundlag for at tilkende en godtgørelse, hvis ægtefællernes samliv på tidspunktet for dødsfaldet var ophævet på grund af uoverensstemmelser.

Samlever skal forstås på samme måde som i erstatningsansvarslovens § 13 om forsørgertabserstatning og § 14 a om overgangsbeløb. Dette indebærer bl.a., at der ikke stilles bestemte krav til varigheden af det forudgående samliv. Det afgørende er, om der på tidspunktet for dødsfaldet bestod et samliv af en art, der konkret gør det rimeligt at sidestille den efterlevende med en ægtefælle, herunder om der på tidspunktet for dødsfaldet var fælles bolig, fælles husholdning og fælles økonomi i øvrigt.

Forholdet mellem forældre og deres hjemmeboende og/eller mindreårige børn må normalt også anses for omfattet af reglen – uanset om det er et barn eller en af forældrene, der dør. Der bør i almindelighed tilkendes en godtgørelse til mindreårige børn uanset deres alder, dvs. at der også kan tilkendes en godtgørelse til helt små børn, selv om de endnu ikke er i stand til at opfatte og forstå de særlige omstændigheder omkring dødsfaldet, der begrunder godtgørelsen. Hvis der er tale om voksne børn, der er flyttet hjemmefra, vil der derimod i almindelighed ikke være grundlag for at tilkende en godtgørelse i anledning af barnets eller en af forældrenes død, medmindre de pågældende må antages at have bevaret en helt særlig tilknytning, eller barnet f.eks. først er flyttet hjemmefra umiddelbart før dødsfaldet.

Efter omstændighederne vil også andre end ægtefælle, samlever, børn eller forældre kunne anses for omfattet af reglen. Dette forudsætter dog, at der har været et sådant særligt forhold mellem den pågældende og den afdøde, at der må antages at være tale om en tilsvarende særlig følelsesmæssig belastning som følge af dødsfaldet. Det kan f.eks. være en søster eller bror, der som voksen i mange år har haft fælles bolig og husholdning med den afdøde.

Muligheden for at tilkende en godtgørelse til de efterladte er begrænset til dødsfald, der er forvoldt forsætligt eller groft uagtsomt.

Den nærmere afgrænsning af begrebet grov uagtsomhed må ske gennem retspraksis. Ved vurderingen af, om der i en konkret sag er tale om grov uagtsomhed, vil der – som efter erstatningsansvarslovens § 19, stk. 2, nr. 1 (hvorefter der ved forsæt og grov uagtsomhed er erstatningsansvar for skadevolderen, selv om skaden er dækket af en forsikring) – kunne tages udgangspunkt i, om skadevolderens adfærd har indebåret en indlysende fare for den indtrådte skade.

Ved siden af denne begrænsning til dødsfald forvoldt forsætligt eller groft uagtsomt skal der efter *stk. 2* lægges særlig vægt på karakteren af skadevolderens handling og på den lidelse eller krænkelser, som må antages at være påført den eller de efterlevende.

Tilkendelse af godtgørelse til en efterladt forudsætter ikke, at den pågældende har fået en egentlig psykisk skade (personskade) som følge af dødsfaldet.

Det er forudsat, at der skal foretages en helhedsvurdering af, om dødsfaldet er forvoldt under sådanne omstændigheder, at det i almindelighed må forventes at påføre de efterladte en ekstraordinær psykisk og/eller følelsesmæssig belastning (lidelse eller krænkelser). Der er således tale om en *generel vurdering* af dødsfaldets »egnethed« til at medføre en sådan særlig